

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.2.2014
COM(2014) 72 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Politika v oblasti internetu a jeho správa
Úloha Evropy při formování budoucnosti internetové správy**

(Text s významem pro EHP)

1. Úvod

Již více než patnáct let pomáhá EU internet udržovat a rozvíjet. Jako nezbytná součást dnešního života a základní pilíř jednotného digitálního trhu posiluje internet inovace, růst, obchod, demokracii a lidská práva.¹ V EU se očekává, že růst související s internetovou ekonomikou dosáhne 11 %, přičemž podíl HDP má stoupnout z 3,8 % v roce 2010 na 5,7 % v roce 2016.² Malé a střední podniky intenzivně využívající internet rostou téměř dvakrát rychleji než ostatní.³ Je třeba tohoto ekonomického potenciálu dále využívat a zajistit, aby jednotlivci měli přístup k informacím, zboží a službám, které hledají, a měli možnost se sami rozhodovat, které osobní údaje chtějí sdílet a které nikoli. Bezpečné, stabilní a odolné sítě tvoří základ důvěryhodné a prosperující internetové ekonomiky.⁴ Otevřený a bezplatný internet, na němž se uplatňují všechna práva a svobody, kterých lidé požívají v režimu offline, podporuje sociální a demokratický pokrok na celém světě.

Udržitelná správa internetu, do níž jsou zapojeny všechny zúčastněné strany⁵, je pro zachování těchto výhod naprosto nezbytná. Správa internetu zahrnuje širokou škálu organizací⁶ a v širším slova smyslu je chápána jako „rozvíjení a provádění sdílených zásad, standardů, pravidel, rozhodovacích postupů a programů, které formují vývoj a používání internetu, vládami, soukromým sektorem a občanskou společností.“⁷

V poslední době zesílily protichůdné představy o budoucnosti internetu a o tom, jak udržitelným způsobem posílit jeho mnohostrannou správu, na níž se podílí mnoho zúčastněných stran. Odhalení rozsáhlých sledovacích programů a strach z počítačové kriminality navíc negativně ovlivňují důvěru v internet. Celkově vzato by pokračující ztráta důvěry v internet a v jeho současnou správu mohla zpomalit inovace a růst evropských internetových společností. Mohlo by to rovněž způsobit vznik tlaku na vytvoření nových regionálních a vnitrostátních správních struktur, což by mohlo vést k fragmentaci internetu.

Toto sdělení navrhuje vytvořit základ pro společnou evropskou vizi správy internetu

- v zájmu obrany a podpory základních práv, demokratických hodnot a mnohostranných správních struktur, které jsou založeny na jasných pravidlech, jež tato práva a hodnoty respektují⁸.

¹ KOM(1998) 111, KOM(1998) 476, KOM(2000) 202, Úř. věst. C 293, 14.10.2000, KOM(2009) 277, rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 15.6.2010 (2009/2229(INI))

² Boston Consulting Group, 'The \$4.2 Trillion Opportunity – the Internet Economy in the G-20', 3/2012

³ McKinsey Global Institute 'Internet matters: The Net's sweeping impact on growth, jobs, and prosperity', 2011

⁴ JOIN(2013)1, Strategie kybernetické bezpečnosti Evropské unie: Otevřený, bezpečný a chráněný kyberprostor, 7.2.2013

⁵ Podle tuniské agendy by se do správy internetu měly zapojovat vlády, soukromý sektor a občanská společnost (odst. 34), jakož i mezivládní a mezinárodní organizace (odst. 35, písm. d),e)) s přispěním akademické a odborné obce (odst. 36).

⁶ Viz např. Úvod do správy internetu (*Introduction to Internet Governance*), <http://www.diplomacy.edu/IGBook/>;

projekt Mapování správy internetu na stránkách <http://idgovmap.org/>;

<http://www.icann.org/sites/default/files/assets/governance-2500x1664-21mar13-en.png>

⁷ Pracovní definice správy internetu uvedena v závěrech Světového summitu o informační společnosti (WSIS), viz:

<http://www.itu.int/wsisis>.

⁸ Jak je zakotveno ve Všeobecné deklaraci lidských práv, Mezinárodním paktu o občanských a politických právech, Evropské úmluvě o lidských právech a Listině základních práv EU.

- jako jediná, neroztříštěná síť podléhající stejným zákonům a normám, které platí v ostatních oblastech našeho každodenního života; kde jednotlivci mohou užívat svých práv, jakož i soudních opravných prostředků v případě, že jsou tato práva porušena.
- spravovaný prostřednictvím modelu skutečného spolurozhodování mnoha zúčastněných stran
 - kde jsou potřebná mezivládní jednání zakotvena v mnohostranném kontextu za plného vědomí toho, že internet je budován a udržován řadou zúčastněných stran, jakož i vládami;
 - kde jsou rozhodnutí přijímána na základě zásad řádné správy, k nimž patří transparentnost, odpovědnost a zapojení všech příslušných zúčastněných stran;
- s posíleným a reformovaným Fórem pro správu internetu;
- s globalizovaným Internetovým sdružením pro přidělování jmen a čísel (ICANN) a Autoritou pro přidělování čísel na internetu (IANA).

Toto sdělení navazuje na předchozí sdělení Evropské komise o správě internetu z roku 2009, zejména pokud jde o posílení modelu mnohostranného spolurozhodování. K řešení otázky správy internetu nevyžaduje žádný další mezinárodní právní nástroj⁹.

Toto sdělení se zaměřuje na hlavní oblasti politiky, které se týkají komplexního ekosystému správy internetu. Hlavní oblasti současné diskuse, konkrétně sestavení zásad správy internetu, vytvoření rámce pro spolupráci a stanovení základních internetových funkcí, jsou uvedeny v oddílech 2, 3 a 4. Oddíl 5 předkládá konkrétní návrhy, jak posílit současný model mnohostranného spolurozhodování. Oddíly 6, 7 a 8 se zaměřují na některé z klíčových otázek, které bude nutné v kontextu správy internetu v budoucnu řešit, zejména na souhru mezi technickými normami a politikou v oblasti internetu, na řešení klíčových problémů v zájmu obnovy důvěry v internet a na kompetenční spory mezi soudy a konflikty právních předpisů. Mnohé z předložených otázek budou předmětem další zvláštní konzultace se zúčastněnými stranami.

2. PŘÍSTUP ZALOŽENÝ NA ZÁSADÁCH

Význam internetu spočívá v jeho otevřené, distribuované povaze, založené na nechráněných normách, které vytvářejí nízké bariéry vstupu. Evropská unie vždy usilovala o internet coby jednotný nefragmentovaný prostor, v němž by měly být všechny zdroje stejným způsobem přístupné, bez ohledu na umístění uživatele a poskytovatele. To platí především, pokud jde o lidská práva, přičemž některé státy se zaštiťují obavami o bezpečnost a pokoušejí se omezit globální propojení svých občanů cenzurou a jinými opatřeními. Blokování, zpomalování připojení nebo omezování obsahu, aplikací a služeb jde přitom proti otevřené podstatě internetu¹⁰. I přes složité regulační či politické výzvy může filtrování internetového obsahu na hranicích nebo další čistě vnitrostátní přístupy způsobit roztříštěnost internetu a mohlo by ohrozit hospodářský růst a volný tok informací. To nevyklučuje zvýšené úsilí o diverzifikaci základní infrastruktury, jako jsou místní výměnné uzly a přenosová kapacita, které mohou odolnost a robustnost internetu posílit, jakož i opatření nezbytná k ochraně základních práv

⁹ Kromě toho opatření stanovená v tomto sdělení nevyžadují žádný dodatečný rozpočet nad rámec běžných prostředků již stanovených ve stávajícím víceletém finančním rámci.

¹⁰ COM(2013) 627. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření k dokončení jednotného evropského trhu elektronických komunikací a k vytvoření propojeného kontinentu.

a k řešení obav vzniklých v důsledku odhalení rozsáhlého sledování a jiných činností zpravodajských služeb.

Již déle než dva roky obhajuje Komise přístup, který se vyjadřuje anglickou zkratkou **COMPACT**¹¹: Internet jako prostor občanské odpovědnosti (*Civic responsibilities*), jeden nefragmentovaný zdroj (*One unfragmented resource*) řízený prostřednictvím modelu spolurozhodování více zúčastněných stran (*Multistakeholder approach*) za účelem podpory demokracie a lidských práv (*Promote democracy and Human Rights*), založený na spolehlivé technologické architektuře (*technological Architecture*), která vyvolává důvěru (*Confidence*) a umožňuje transparentní správu (*Transparent governance*) jak základní internetové infrastruktury, tak služeb, které zprostředkovává.

Přístup COMPACT navazuje na tuniskou agendu z roku 2005. Od té doby došlo k šíření zásad správy internetu na různých fórech, ale ve většině případů byly jednotlivé zásady podporovány jen omezenou škálou zúčastněných stran nebo měly omezenou územní platnost¹². Společné východisko by mohlo být nalezeno prostřednictvím procesu vedoucímu k šířeji podporovanému a ucelenému souboru zásad pro správu internetu.

Komise podporuje zřízení uceleného souboru obecných zásad pro řízení internetu v souladu se základními právy a demokratickými hodnotami a spolu se všemi zúčastněnými stranami. Komise bude podporovat diskusi mezi zúčastněnými stranami, a to i prostřednictvím mnohostranné platformy a Skupiny na vysoké úrovni pro správu internetu¹³. Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby se zasazovaly o společné evropské stanovisko při všech vhodných příležitostech.

3. RÁMEC PRO SPRÁVU INTERNETU ZALOŽENÉ NA SPOLUPRÁCI

Rozhovory o budoucím rozvoji globální správy internetu vedené při vzájemném respektování názorů všech zúčastněných stran jsou vzhledem ke globálnímu ekonomickému a společenskému významu internetu naprosto nezbytné. Během Světového summitu o informační společnosti (WSIS) vzniklo Fórum pro správu internetu (IGF), které má za cíl usnadňovat diskusi o budoucím vývoji internetové správy mezi všemi zúčastněnými stranami, z nichž mnohé předtím úzce nespolupracovaly. Je však důležité zlepšit kvalitu a formát výsledků IGF, aby se posílil jeho vliv na globální správu a politiku v oblasti internetu.

Silnější interakce mezi zúčastněnými stranami zapojenými do správy internetu by měla být posílena skrze dialog zaměřený na konkrétní výzvy, nikoli prostřednictvím nových orgánů. To by příslušným zúčastněným stranám umožnilo řešit specifické výzvy napříč strukturálními a organizačními hranicemi. Taková opatření by mohla být inspirována distribuovanou architekturou internetu, která by měla sloužit jako vzor pro lepší interakci mezi všemi stranami.

¹¹ Byl předložen při příležitosti zasedání OECD na vysoké úrovni k internetové ekonomice, dne 28.06.2011, http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/kroes/en/blog/i-propose-a-compact-for-the-internet

¹² např. Doporučení Rady OECD o zásadách tvorby politik v oblasti internetu (2011); Prohlášení skupiny G8 z Deauville (2011)

¹³ Expertní skupina Komise pro zajištění koordinace na evropské úrovni v návaznosti na WSIS

Navíc musí takový udržitelný model jasně definovat role aktérů v procesu správy, včetně úlohy orgánů veřejné správy při naplňování jejich politické odpovědnosti vůči veřejnosti, jež se dotýká dodržování lidských práv online¹⁴. Taková udržitelnost si vyžaduje i společné odhodlání všech zúčastněných stran vytvořit ucelený soubor zásad správy internetu.

Nezbytné je zavedení mechanismů odpovědnosti aktérů na internetu, včetně organizací odpovědných za klíčové úkoly v oblasti internetu. Na základě mechanismů, jako je sebehodnocení a nezávislé (vzájemné) přezkoumání, se může zlepšit provádění opatření a navrhnout se zlepšení.

Čestné prohlášení o závazcích Internetového sdružení pro přidělování jmen a čísel (ICANN), a jeho využívání mnohostranných přezkumných panelů by mohlo být jednou z inspirací pro jiné organizace a procesy.

Komise bude spolupracovat se zúčastněnými stranami s cílem:

- posílit Fórum pro správu internetu s přihlédnutím k doporučení pracovní skupiny pro zlepšení IGF¹⁵;**
- jasně definovat úlohu veřejných orgánů v kontextu mnoha zúčastněných stran v souladu s otevřeným a svobodným internetem;**
- podpořit mnohostranný dialog věnovaný konkrétním tématům, jakož i rozhodování napříč organizacemi.**

4. GLOBALIZACE KLÍČOVÝCH ROZHODNUTÍ O INTERNETU

Internet se stal klíčovou infrastrukturou globálních rozměrů. Funguje dobře i bez strukturálního dohledu ze strany mezinárodních mezivládních orgánů. Zajištění větší mezinárodní rovnováhy v rámci stávajících struktur však může zároveň zvýšit legitimitu současného uspořádání internetové správy.

V roce 2005 se vláda Spojených států zavázala spolupracovat s mezinárodním společenstvím na řešení veřejných zájmů, pokud jde o správu kódů národních domén nejvyššího řádu (ccTLD)¹⁶. K plné realizaci tohoto závazku však doposud nedošlo. Ve svém sdělení¹⁷ z roku 2009 Evropská komise poukázala na neúplnou internacionalizaci klíčových funkcí a organizací v oblasti internetu.

Sdružení ICANN od roku 2009 podniká kroky v tomto směru, v roce 2013 například zřídilo operační centra v Istanbulu a Singapuru. Tyto kroky jsou vítány. Nicméně status ICANN podle kalifornského práva se smluvním vztahem k jediné zemi se nezměnil. Exkluzivní vztah ICANN s jedinou vládou – o čemž svědčí jeho čestné prohlášení o závazcích – má původ v historii internetu a v dnešní internetové době musí být globálnější, protože má naprosto zásadní podpůrnou funkci ve společnostech a ekonomikách celého světa. Představitelé organizací odpovědných za koordinaci technické infrastruktury internetu vyzvali v říjnu 2013

¹⁴ Viz odst. 35 a 36 tuniské agendy a bod 2 sdělení KOM(2009) 277.

¹⁵ Viz http://unctad.org/meetings/en/SessionalDocuments/a67d65_en.pdf

¹⁶ Viz <http://www.ntia.doc.gov/other-publication/2005/us-principles-internets-domain-name-and-addressing-system>

¹⁷ KOM(2009) 277

ve svém prohlášení z Montevidea¹⁸ o budoucí spolupráci v oblasti internetu k urychlení globalizace funkcí ICANN a IANA. Na Globálním mnohostranném zasedání o budoucnosti správy internetu, které proběhne v dubnu 2014 v Brazílii, by se měly identifikovat konkrétní a proveditelné kroky vedoucí k řešení globalizace funkcí ICANN a IANA¹⁹.

Komise bude spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami na:

- identifikaci toho, jak globalizovat funkce IANA při současném zajištění trvalé stability a bezpečnosti systému doménových jmen;**
- stanovení jasného harmonogramu globalizace ICANN, včetně čestného prohlášení o závazcích.**

5. PROCES MNOHOSTRANNÉ SPRÁVY INTERNETU

Procesy zahrnující více zúčastněných stran v oblasti internetu mají různou formu, od jednoduchých sítí až po přijetí rozhodnutí s globálním dopadem, jako jsou rozhodnutí přijatá organizací ICANN a nastavení specifikace procesů pracovní skupiny IETF (*Internet Engineering Task Force*)²⁰. Nicméně skutečnost, že proces zahrnuje více zúčastněných stran, sama o sobě nezaručuje, že bude dosaženo výsledků, které budou obecně považovány za legitimní. V oblasti správy internetu Komise nadále podporuje skutečné zapojení mnoha zúčastněných stran, které může tuto legitimitu zajistit.

V zájmu dalšího posílení modelu zapojení více zúčastněných stran Evropská komise navrhuje, aby mnohostranné procesy týkající se politik v oblasti internetu musely splňovat – vedle jejich souladu se základními právy – tyto minimální požadavky:

•**Transparentnost.** Všechny zúčastněné strany musí mít odpovídající přístup k informacím o organizačních procesech a postupech, v jejich rámci daný orgán působí. Tím by se mělo především zabránit jakékoli zástupné činnosti tichých zúčastněných stran.

•**Zapojení zúčastněných stran a rovnováha.** Osoby či subjekty odpovědné za inkluzivnost procesu musí vynaložit přiměřené úsilí, aby se jim podařilo oslovit všechny strany, jichž se dané téma týká, a nabídnout jim dostupnou možnost se zapojit a přispět ve všech klíčových fázích procesu rozhodování. Navíc se dané subjekty musí vynasnažit předejít tomu, aby byl proces pohlcen dominantní zainteresovanou stranou nebo zájmovou skupinou.

•**Odpovědnost.** Měly by existovat jasné, veřejné závazky k pravidelnému skládání účtů všem zúčastněným stranám nebo nezávislým kontrolním orgánům, a také k tomu, aby jakákoli strana mohla usilovat o nápravu prostřednictvím účinných mechanismů pro řešení sporů.

Kromě toho by se v rámci tohoto mnohostranného přístupu mělo usilovat o to, řešit významné rozdíly mezi skupinami zúčastněných stran v možnosti podílet se na účasti, aby byla lépe zajištěna reprezentativnost, například zavedením standardní možnosti účastnit se na dálku. Dále je třeba si uvědomit, že jednotlivé fáze rozhodovacích procesů mají vlastní požadavky

¹⁸ Viz <http://www.internetsociety.org/news/montevideo-statement-future-internet-cooperation>

¹⁹ Funkce IANA zahrnují 1) koordinaci přidělování technických parametrů internetového protokolu; 2) správu některých povinností spojených s řízením internetové kořenové zóny DNS; 3) přidělování internetových číselovacích zdrojů; a 4) ostatní služby související se správou domén nejvyšší úrovně ARPA a INT (TLD).

²⁰ Viz <http://www.ietf.org/about/>

a mohou zahrnovat různé typy aktérů. Komise vítá skutečnost, že některé skupiny aktérů zpracovávají pokyny pro mnohostranné spolurozhodování a takové snahy podporuje. Řádné procesy mnohostranného spolurozhodování mají pro budoucí správu internetu zásadní význam. Zároveň by ale neměly mít dopad na schopnost veřejných orgánů, odvozujících svou pravomoc a legitimitu z demokratických procesů, plnit své politické povinnosti vůči veřejnosti tam, kde je to v souladu se všeobecnými lidskými právy. To zahrnuje i jejich právo zasáhnout v případě potřeby pomocí regulačních opatření.

Evropská komise silně podporuje model mnohostranné správy internetu. Vyzývá zúčastněné strany, aby nadále posilovaly udržitelnost tohoto modelu tím, že jeho aktéři a procesy budou inkluzivnější, transparentnější a odpovědnější.

Komise bude spolupracovat se zúčastněnými stranami na výměně osvědčených postupů.

Umožnit širokou účast

Široké spektrum oblastí politik souvisejících s internetem, spolu s jeho komplexním institucionálním rámcem, představuje pro mnoho zúčastněných stran překážku efektivní účasti na tvorbě politik v oblasti internetu. To může přispívat k celkovému pocitu nezačlenění a odnětí práva spolurozhodovat. V této souvislosti je třeba připomenout, že je také nutné vzít v úvahu potřeby osob se zdravotním postižením²¹. Je rovněž třeba vyvinout další úsilí o rozšíření mnohostranných struktur do zemí, jejichž aktéři dosud nejsou dostatečně zastoupeni. Dobrým příkladem je podpora zřízení Afrického regionálního internetového registru ze strany evropských a severoamerických regionálních internetových registrů.

Jeden způsob, jak tento problém vyřešit, je usnadnit dostupnost informací a přístup na fóra prostřednictvím standardní možnosti účastnit se zasedání na dálku. K širšímu zapojení zúčastněných stran může dále rovněž přispět vytěžování dat (tzv. *data mining*) a nástroje pro vizualizaci dat aplikované na otevřená data a veřejně přístupné informace o politikách v oblasti internetu a jeho správy.

Společně s mezinárodními partnery plánuje Komise zřídit online platformu s názvem Středisko pro sledování globální politiky v oblasti internetu (GIPO)²², jehož prostřednictvím by takové informace mohly být šířeny a učiněny široce dostupnými. Cílem platformy GIPO je se stát globálním internetovým zdrojem informací pro monitorování tvorby politik, předpisů a technologií v oblasti internetu, který umožní identifikovat vazby mezi různými fóry a diskusemi, aby se narušila koncentrace informací v datových silech a byla možná kontextualizace informací. To by usnadnilo zúčastněným stranám s omezenými zdroji sledovat vývoj internetové správy a politik v oblasti internetu obecně, porozumět jim a zapojit se do nich.²³

²¹ To odráží závazky přijaté EU při uzavírání Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, viz <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>

²² Viz <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/commission-plans-guide-through-global-internet-policy-labyrinth>.

²³ Za účelem technického vývoje platformy GIPO poskytla Evropská unie v rámci svého pracovního programu Horizont 2020 na období 2014–2015 orientační příspěvek ve výši 500 000 EUR.

Komise navrhuje zahájit technický rozvoj Střediska pro sledování globální politiky v oblasti internetu (GIPO) jakožto zdroje pro světové společenství v roce 2014.

Vyzývá zúčastněné strany, aby se zapojily do budování kapacit s cílem vytvořit a podporovat mnohostranné procesy v zemích a regionech, kde tyto procesy nejsou rozvinuté nebo jsou rozvinuté nedostatečně.

Komise spolu s příjemci bude i v roce 2014 posilovat své programy rozvojové pomoci na podporu médií a svobody projevu, jakož i na podporu rozvoje technologických kapacit a kapacit souvisejících s regulací a tvorbou politik v oblasti internetu.

Na vnitrostátní úrovni již zkušenosti s provozováním mnohostranného modelu pro formulování politik souvisejících s internetem existují. V EU jde například o francouzský poradní orgán *Conseil national du numérique* nebo britskou poradní skupinu pro mnohostranné spolurozhodování v oblasti správy internetu (*Multistakeholder Advisory Group on Internet Governance*). Mimo Unii můžeme jako vynikající příklad uvést brazilský výbor *Comitê Gestor da Internet*, kde je mnohostranný proces využíván při konzultacích při přípravě politik týkajících se internetu²⁴. Podobné přístupy by bylo možné efektivně využít i na evropské úrovni, aby se v budoucnu minimalizovalo nebezpečí fragmentace politik týkajících se správy internetu, přičemž lze stavět na zkušenostech již existujících sítí²⁵. Tím by se reagovalo na potřebu disponovat včasným konzultativním mechanismem, který by byl uzpůsobován rychlému tempu technologických změn a s nimi souvisejícímu dopadu na politiky správy internetu prostřednictvím trvalého dialogu s širokou škálou zúčastněných skupin. Další užitečnou funkcí by mohla být případná pomoc při koordinaci aktivit existujících poradních orgánů v EU. Komise musí mít možnost efektivně komunikovat s rozmanitými skupinami zúčastněných stran, které se v Evropě správě internetu věnují, včetně různých občanských iniciativ, které tvoří nedílnou součást internetového ekosystému.

Komise zahájí širokou konzultaci zaměřenou na občanskou společnost, odbornou i akademickou obec a evropský průmysl, jakož i na Evropský parlament a členské státy, jejímž cílem je zjistit, jak nejlépe zajistit odpovídající a transparentní účast mnoha zúčastněných stran na vytváření budoucí evropské politiky správy internetu.

6. TECHNICKÉ STANDARDY UTVÁŘEJÍCÍ INTERNET

Technické prvky internetových protokolů a jiné specifikace v oblasti informačních technologií mohou mít významné důsledky pro veřejné politiky. Jejich podoba může mít dopad na lidská práva, jako je ochrana a bezpečnost osobních údajů uživatelů, schopnost získat přístup k různorodým poznatkům a informacím a svoboda projevu v internetovém prostředí. Dotýkají se také ostatních zúčastněných stran, včetně firem, které podnikají online a jejichž obavy o bezpečnost je také nutné brát v potaz.

Komise vítá úsilí odborné obce vytvořit přístupy k nastavení specifikací zohledňující obavy v oblasti veřejných politik. Pozitivní příklady zahrnují technické pokyny pro otázky ochrany soukromých údajů u nových protokolů²⁶, uznání problematiky vícejazyčnosti u internacionalizovaných doménových jmen nebo přístupové standardy pro osoby se

²⁴ Další relevantní příklady zahrnují poradní výbory pro internet při OECD a keňský KICTAnet.

²⁵ Např.: EuroDIG, <http://www.eurodig.org/>

²⁶ Viz <http://tools.ietf.org/html/rfc6973>

zdravotním postižením. Takové úsilí má velký význam zvláště proto, že technologie založené na IP protokolu se používají stále častěji v tradičních hospodářských odvětvích, jako jsou energetika, doprava, finančníctví a zdravotnictví.

Avšak i tam, kde jsou odborné diskuse otevřené, dělají klíčová rozhodnutí často techničtí odborníci bez přítomnosti širšího spektra zúčastněných stran. Efektivní přístup zapojující více zúčastněných stran do nastavení specifikací pro internet musí být založen na účinné vzájemné interakci mezi otázkami technickými a zájmy veřejných politik²⁷, aby technické specifikace systematičtěji zohledňovaly veřejný zájem. To je zejména důležité v těch případech, kdy jsou jasně ovlivněna práva jednotlivců, zejména jejich lidská práva. Zároveň rozdělování a správa internetových zdrojů se řídí pravidly, která jsou vytvořena v mnohostranných procesech.

Důsledky tohoto vývoje v tvorbě norem týkajících se internetu vyžadují otevřenou veřejnou debatu se všemi zúčastněnými stranami.

Je také důležité podporovat zavádění otevřených standardů evropským internetovým průmyslem a jeho zapojení do tvorby otevřených internetových standardů.

Komise společně se zúčastněnými stranami, včetně evropského internetového průmyslu, navrhuje připravit sérii workshopů s mezinárodními odborníky v oblasti práva, etiky²⁸, společenských věd, ekonomie, mezinárodních vztahů a technologií. Tento očekávaný výstup bude konkrétní a přinese realizovatelná doporučení s cílem zajistit soudržnost mezi existujícími normativními rámci a novými formami norem vytvořenými pro internet.

Komise vyzývá všechny zúčastněné strany, aby posílily (případně vytvářely) strukturované mechanismy, které umožní pravidelnou, včasnou a skutečně inkluzivní účast, přezkum a připomínkování technických rozhodnutí. Tyto strukturované mechanismy by měly rovněž usilovat o soulad technických rozhodnutí s lidskými právy.

7. BUDOVÁNÍ DŮVĚRY

Důvěra v internet a jeho správu je předpokladem pro realizaci potenciálu internetu jako hnací síly hospodářského růstu a inovací. Bezpečnost, stabilita a odolnost internetu jsou také stěžejní pro zachování a rozvíjení hospodářských a společenských výhod digitálního ekosystému.

Komise se těmito problémy zabývá a řeší je, zejména prostřednictvím reformy právního rámce EU v oblasti ochrany údajů²⁹, bojem proti kyberkriminalitě a ambiciózním přístupem

²⁷ Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2011, kterým se zřizuje Evropská mnohostranná platforma pro normalizaci v oblasti IKT, viz <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/european-multistakeholder-platform-ict-standardisation>

²⁸ Viz také stanovisko Evropského skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích, http://ec.europa.eu/bepa/european-group-ethics/docs/publications/ict_final_22_february-adopted.pdf

²⁹ COM(2012) 11, 25.1.2012, „Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů)“

k počítačové bezpečnosti, jako je například strategie EU v oblasti počítačové bezpečnosti³⁰. Cílem této strategie je učinit online prostředí v EU nejbezpečnějším na světě a zároveň chránit a dále podporovat základní práva.³¹ Objem online aktivit, které jsou přímo v rozporu s uplatňováním základních práv, neustále narůstá.

Počítačová kriminalita, do níž spadá například zneužívání dětí v internetovém prostředí³², krádeže identity, kybernetické útoky, podvody v oblasti bezhotovostních plateb a jiné formy nezákonného zpracování osobních údajů, představuje pro důvěru v používání internetu vážnou hrozbu. Komise přijala závazek počítačovou kriminalitu drasticky omezit.

Úloha odborné veřejnosti má v této souvislosti naprosto zásadní význam, například v zájmu zajištění důvěry v komunikace založené na IP protokolu a odolnosti kryptografických systémů s cílem zvýšit důvěryhodnost IP komunikace. To by podpořilo účinnost boje proti počítačové trestné činnosti a zabezpečilo soukromí uživatelů.

Odhalení případů rozsáhlého sledování a zpravodajské činnosti také vedlo ke ztrátě důvěry v internet a stávající pravidla jeho správy. Komise se některými těmito problémy zabývala, a to zejména ve svém sdělení pro opětovné vybudování důvěry v předávání osobních údajů na mezinárodní úrovni³³. Řešit se musí i důsledky pro globální správu internetu.

Komise bude spolupracovat s Radou a Evropským parlamentem s cílem zajistit rychlé přijetí a provedení klíčových právních předpisů, včetně reformy rámce pro ochranu údajů a navrhované směrnice v oblasti bezpečnosti sítí a informací, aby se posílila důvěra v online prostředí.

Je odhodlána pracovat s partnery na obnovení důvěry v internet, například posilováním jeho globální správy, což je nezbytným předpokladem pro udržitelnou budoucnost otevřeného internetu.

8. KOMPETENČNÍ SPORY MEZI SOUDY A STŘET PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Stejně jako jiné přeshraniční aktivity přináší i internet řadu problémů při uplatňování práva. Zatímco tyto problémy se netýkají vždy pouze internetu, samotné množství přeshraničních transakcí nejrůznějšího typu, které se uskuteční online, si vyžaduje hlubší úvahu o tom, jak se stávající pravidla na internetu uplatňují.

Extraterritoriální použití vnitrostátních právních předpisů, často založených na geografické specifikaci systému doménových jmen, vedlo k řadě protichůdných soudních rozhodnutí³⁴. To může například vést k tomu, že doménová jména používaná v jedné jurisdikci jsou zrušena

³⁰ JOIN(2013) 1, „Strategie kybernetické bezpečnosti Evropské unie: Otevřený, bezpečný a zabezpečený kyberprostor“, 7.2.2013 a COM(2013) 48, „Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady týkající se opatření k zajištění vysoké úrovně bezpečnosti sítí a informací v celé Unii“

³¹ Jak je zakotveno ve Všeobecné deklaraci lidských práv, Mezinárodním paktu o občanských a politických právech, Evropské úmluvě o lidských právech a Listině základních práv EU.

³² Směrnice 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV a COM(2012) 196, „Evropská strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem“, 2.5.2012

³³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Obnovení důvěry v datové toky mezi EU a USA, COM(2013) 846.

³⁴ Užitečný seznam příkladů je k dispozici na stránkách projektu Internet a jurisdikce. Viz <http://www.internetjurisdiction.net/>

na základě ustanovení v rámci jiné jurisdikce, v závislosti na geografické poloze zapisovatele nebo registru.

Mnoho aktivit se na internetu stále častěji řídí smluvními ujednáními mezi soukromými společnostmi a uživateli internetu. Mimosmluvní závazky obchodníků a zprostředkovatelů v oblasti elektronického obchodování jsou v této souvislosti také důležité. Složitost a v některých případech neprůhlednost těchto ujednání, včetně ustanovení o rozhodném právu a soudní příslušnosti, mohou způsobit určitý stupeň právní nejistoty.

Z hlediska soukromého práva existují v některých oblastech jednotná pravidla týkající se soudní příslušnosti a uznávání a uplatňování soudních rozhodnutí, jakož i jednotné evropské kolizní normy, zejména pokud jde o smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy. Tato pravidla upravují střety norem v rámci Evropské unie. Na mezinárodní úrovni jsou kolizní normy nedostatečně rozvinuté, což mimo Unii vede k nevyřešeným střetům mezi právními řády. Zejména pro služby související s internetem, které jsou ze své podstaty přeshraniční povahy, jako jsou služby v oblasti cloud computingu, může být takováto složitost na mezinárodní úrovni škodlivá pro další růst.

Při řešení napětí mezi mezinárodní povahou internetu a vnitrostátními jurisdikcemi je také nutné brát v úvahu rozmanitost případů, které mohou být předmětem těchto konfliktů a které není vhodné řešit pomocí jediného mechanismu.

Evropská komise zahájí na mezinárodní úrovni hloubkový přezkum rizik kompetenčních konfliktů vznikajících v souvislosti s internetem a posoudí všechny mechanismy, procesy a nástroje, které jsou k dispozici a které jsou nezbytné pro řešení těchto konfliktů. Všechny možnosti pro postup na úrovni Unie nebo na mezinárodní úrovni následně pečlivě zváží, včetně případných legislativních iniciativ a dodatečných pokynů, s výhradou příslušných posouzení dopadů. Tato práce bude vycházet ze stávajících politik.

9. ZÁVĚRY

Evropská unie i svět jako celek musí zaujmout uvědomělé stanovisko k budoucí podobě správy internetu a jejímu vývoji. Komise se domnívá, že orgány EU a členské státy potřebují společnou vizi budoucího modelu správy internetu. Komise plánuje vydat v roce 2015 zprávu o pokroku v klíčových záležitostech popsanych v tomto sdělení v kontextu globálního vývoje v oblasti správy internetu.

Internet by měl i nadále zůstat **jedinou, otevřenou, svobodnou, neroztříštěnou** sítí dalších sítí podléhající stejným zákonům a normám, které platí v jiných oblastech našeho každodenního života. Jeho správa by měla být založena na inkluzivním, transparentním a odpovědném **modelu mnohostranné správy**, aniž by byl dotčen jakýkoli regulační zásah, který může být proveden s ohledem na zjištěné cíle veřejného zájmu, jako je zajištění **dodržování lidských práv, základních svobod a demokratických hodnot, jakož i respekt k jazykové a kulturní rozmanitosti a péče o zranitelné osoby. Bezpečná, stabilní a odolná architektura** je základem **důvěry a jistoty** uživatelů internetu. Zároveň musí být zachována **inovační síla internetu** s plnou účastí evropské internetové ekonomiky v návaznosti na posílený jednotný digitální trh propojený se světem. To vyžaduje obezřetný a zároveň pevný dohled.

Evropská unie je pro plnění své úlohy řádné správy internetu v dobré pozici, protože se neustále vyvíjí směrem k moderní propojené společnosti s distribuovanými centry moci a rozhodování. Komise vyzývá Radu, Evropský parlament, Hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů, stejně jako členské státy, aby se dohodly na společné vizi, jak je zdůrazněno v tomto sdělení, a společně ji v nadcházejících mezinárodních rozhovorech hájily.